

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project “leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs”
- Tweede principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

Dit besluit geeft uitvoering aan het geformuleerde voorstel in de bisconceptnota ‘leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs’ goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 tot uitwerking van een nieuwe regelgeving leerlingenvervoer aan de hand van een pilootproject.

Tijdens het schooljaar 2017-2018 wordt een pilootproject leerlingenvervoer georganiseerd binnen twee geselecteerde pilootgebieden, zoals bepaald door de minister van Onderwijs en de minister van Mobiliteit. Het pilootproject heeft als doel in te schatten wat de implicaties op beperkte schaal zijn van het gebruik van een nieuw concept leerlingenvervoer.

Het pilootproject beoogt de uitwerking van de conceptnota op basis van de volgende pijlers:

- a) een lokale bepaling van het recht op leerlingenvervoer;
- b) een multimodale organisatie van het leerlingenvervoer;
- c) een decentralisatie die concreet de vorming van een aantal verzorgingsgebieden in heel Vlaanderen omvat;
- d) een verdere uitbouw van buitenschoolse opvang.

Voor de realisatie van het pilootproject, zullen de bestaande regels niet van toepassing zijn op de leerlingen die vanaf 1 maart 2017 inschrijven in een school binnen het pilootproject voor het schooljaar 2017-2018. De leerlingen die reeds een recht op vervoer verworven hebben behouden hun recht op vervoer. Het is niet opportuun om aan deze leerlingen nieuwe regels op te leggen. Het is wel de bedoeling om via het pilootproject ook de huidige leerlingen te bereiken en indien mogelijk de drempel om af te stappen van collectief vervoer te verlagen en het gebruik van alternatieve vervoersmodi te stimuleren.

Het is belangrijk dat het pilootproject maximale kansen krijgt om uit te rollen, zodat het lessen of conclusies kan aanreiken. Gezien de behoefte aan een grondige herziening waarbij het leerlingenvervoer flexibeler moet kunnen worden georganiseerd is daarom experimenteeruimte nodig los van de huidige regelgeving.

Het pilootproject kan afwijken van de volgende wettelijke bepalingen:

1. artikel 4 van de Wet houdende de Nationale Dienst voor Leerlingenvervoer die bepaalt dat een leerling automatisch recht krijgt op leerlingenvervoer naar de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs;
2. artikel 20 van de wet op het buitengewoon en geïntegreerd onderwijs van 6 juli 1970.

Daarnaast kan het pilootproject ook afwijken van de volgende reglementaire bepaling: het koninklijk besluit van 7 februari 1974 betreffende de wijze waarop de reiskosten van leerlingen uit het buitengewoon onderwijs ten laste worden genomen door de Staat (zie verder).

2. BESPREKING VAN DE ADVIEZEN

1. Advies van de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Op 12 mei 2016 werd aan de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming (VLOR) advies gevraagd over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project “leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs”.

De VLOR verleende op 26 mei 2016 een advies. De VLOR stelt dat het besluit geen regels bevat voor de evaluatie van de tijdelijke projecten. Verder heeft de VLOR vragen bij de haalbaarheid van het geschetste tijdspad en dringt hij erop aan om het toepassingsgebied van het pilootproject breed te formuleren en het jaarlijks terug te koppelen met de raad.

Het advies van de VLOR gaf geen aanleiding tot wijziging van het ontwerp van besluit.

2. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht zijn advies 59.616/1/V uit op 10 augustus 2016.

Uit het advies blijkt dat de Raad van State een aantal bedenkingen, suggesties en technische opmerkingen formuleerde. Hieronder wordt aangegeven welk gevolg aan de opmerkingen van de Raad van State werd gegeven.

1. De Raad van State merkt op dat het ontwerp van besluit in het ongewisse laat of onderwijsinstellingen kunnen toetreden tot het pilootproject “leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs” en onder welke voorwaarden. De Raad van State suggereert om het ontwerp van besluit aan te vullen in het licht van artikel 3 § 1 en § 2 van het decreet van 9 december 2005. (punt 5.1). Het ontwerp van besluit is op basis van deze suggestie aangevuld.
De centrale stuurgroep leerlingenvervoer heeft 2 pilootgebieden geselecteerd: het pilootgebied Leuven en het pilootgebied Hooglede – Izegem – Ingelmunster – Roeselare. De pilootgebieden werden geografisch afgebakend tot op het niveau van gemeentegrenzen. Alle scholen buitengewoon onderwijs die in het geografisch afgebakend gebied gevestigd zijn nemen deel, met uitzondering van de ziekenhuisschool Gasthuisberg, Herestraat 49 te Leuven omdat deze school voor haar type 5- leerlingen geen beroep doet op het leerlingenvervoer. Zij hebben lokaal hun engagement uitgesproken om tijdens het pilootproject mee te werken aan het ontwikkelen van het concept. De criteria bij het bepalen van de pilootgebieden werden besproken in de centrale stuurgroep. Het betreft beheersbaarheid van het aantal scholen, al of niet bestaande samenwerkingsverbanden tussen scholen buitengewoon onderwijs, een meer landelijke versus een meer verstedelijkte regio en een evenwichtige verdeling van de verschillende types en opleidingsvormen.
2. De Raad van State vraagt naar nadere evaluatieregels van het pilootproject (punt 5.2 en punt 6). In antwoord op de vraag van de Raad van State wordt het ontwerp van besluit aangevuld met bepalingen over wie het pilootproject zal evalueren, wanneer het pilootproject zal geëvalueerd worden en aan de hand van welke criteria deze evaluatie zal gebeuren.

3. De Raad van State merkt op dat de artikelen 3, 4 en 6 § 2 in beginsel voldoende rechtsgrond bieden voor het ontwerp van besluit en beveelt aan om de aanhef hieraan aan te passen (punt 3.3 en punt 6).
In antwoord op het advies van de Raad van State wordt in het eerste lid van de aanhef de rechtsgrond aangevuld met een verwijzing naar artikel 3, 4 en 6, § 2 van het decreet van 9 december 2005.
4. De Raad van State merkt op dat de verwijzing naar de rechtsgrond van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' moet worden geschrapt (punt 7).
In antwoord op het advies van de Raad van State wordt de verwijzing naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' geschrapt.
5. Het advies van de Raad van State (punt 8) wordt gevolgd om bij vermelding van een tekst die niet regelgevend is, en ook niet werd bekendgemaakt, de tekst als bijlage bij het ontwerp van besluit op te nemen. Door de conceptnota toe te voegen als bijlage bij het besluit wordt de inhoudelijke argumentatie versterkt waarom het voorliggende ontwerp van besluit voldoet aan artikel 3 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs.
6. De Raad van State vraagt om nader te bepalen wat dient te worden verstaan onder "geselecteerde en afgebakende gebieden" (punt 9).
Een verduidelijking van "geselecteerde en afgebakende gebieden" is opgenomen in het ontwerp van besluit. Daarnaast is ook bepaald aan de hand van welke criteria de verschillende gebieden worden bepaald door de betrokken ministers. Het moet duidelijk zijn dat de pilootgebieden geen voorafname zijn op hoe een verzorgingsgebied zal worden afgebakend. Het onderzoek naar de criteria om verzorgingsgebieden af te bakenen vormt onderdeel van het pilootproject.
7. De Raad van State merkt op dat de motivering van de noodzaak om van het KB van 4 februari 1974 'betreffende de wijze waarop de reisonkosten van leerlingen uit het buitengewoon onderwijs ten laste worden genomen door de Staat' af te wijken niet vereist is. Daarenboven wijst de Raad van State erop dat de motivering van de noodzaak om af te wijken van wettelijke en decretale bepalingen niet dient opgenomen te worden in het bepalend gedeelte van het ontwerp van besluit (punt 10).
In antwoord op het advies van de Raad van State wordt het ontwerp van besluit aangepast.
8. De Raad van State vraagt om de datum van inwerkingtreding van het ontwerp van besluit te herzien (punt 11).
Om tegemoet te komen aan de vraag van de raad van State is de datum van inwerkingtreding aangepast naar 1 maart 2017, het moment waarop de eerste leerlingen kunnen inschrijven voor een effectieve start op 1 september 2017. Deze inwerkingtreding is in overeenstemming met de artikelen 2 en 5 van het ontwerp van besluit. Er is eveneens een buitenwerkingtreding bepaling opgenomen om de tijdelijke regeling te beklemtonen. Daarnaast zijn ook de voorwaarden bepaald waaronder het pilootproject eenmaal kan verlengd worden.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het ontwerp van besluit heeft geen budgettaire weerslag.

Een kwalitatieve implementatie van een nieuw vervoerssysteem in heel Vlaanderen vereist het behoud van de huidige budgetten voor leerlingenvervoer binnen de beleidsdomeinen Onderwijs en Mobiliteit.

De omvang van de nodige financiële middelen voor de opstart van het pilootproject wordt bepaald op basis van de huidige vervoerskost binnen het geselecteerde pilootgebied (de begrotingen leerlingenvervoer van het departement Onderwijs en Vorming en De Lijn / het departement Mobiliteit).

Er is aan beide pilootgebieden een voltijds coördinator ter beschikking gesteld. Als tegemoetkoming stellen het departement Onderwijs en Vorming en het departement Mobiliteit en Openbare Werken respectievelijk 50.000 euro ter beschikking aan het pilootgebied Leuven en aan het pilootgebied Hooglede – Izegem – Ingelmunster – Roeselare. De kosten worden aangerekend op begrotingsartikel FBO-1FHE2AM-WT en op basisallocatie FH047 (projecten onderwijs) en op begrotingsartikel MBO-1MFF2AB-WT en op basisallocatie MBO MF005 3300.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 10 maart 2016.
Het begrotingsakkoord werd verleend op 26 april 2016.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Taal- en wetgevingstechnisch advies

Het ontwerp van besluit werd voorgelegd voor taal- en wetgevingstechnisch advies 2016/28 en waar nodig aangepast aan het advies.

5.2. RIA

Het ontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse. Het betreft hier een pilootproject waarbinnen experimenteerruimte wordt gecreëerd los van de huidige regelgeving om uitvoering te geven aan de bisconceptnota 'leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs', goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2015.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project "leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs";

2° de Vlaamse minister van Onderwijs te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van state met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn

van 30 dagen na datum van ontvangst van de adviesvraag, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlagen

- Het voor de tweede keer principieel goed te keuren ontwerpbesluit-
- Het advies AR-AR-ADV-1516-022 van de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming
- Het advies 59.616/1 van de Raad van State